Szkoła Podstawowa nr 80 w Krakowie **Numer:5, kwiecień 2022 r.**
Cena: 1 zł

Witajcie Drodzy Czytelnicy,

Chcielibyśmy zachęcić do przeczytania najnowszego numeru gazetki IGA. Dzięki nam poznacie wiele ciekawostek związanych ze Świętami Wielkanocnymi.

Specjalnie dla Was zdobyliśmy najświeższe informacje dotyczące Szkolnych Eliminacji Teatralnych. Miłośnicy ogrodnictwa oraz żartów i żarcików też znajdą coś dla siebie.

Wszystkim Czytelnikom życzymy wesołych Świąt Wielkanocnych, smacznego jajeczka, mokrego dyngusa i wiosennego nastroju.

Zespół redakcyjny

IGA

CO KRAJ TO OBYCZAJ, CZYLI JAK ŚWIĘTA WIELKANOCNE SPĘDZAJĄ NA ŚWIECIE.

W USA - Święta Wielkanocne trwają tylko jeden dzień - nie ma Poniedziałku Wielkanocnego. Amerykanie wierzą, że jajko ugotowane w Wielki Piątek, a zjedzone w Wielką Niedzielę przyniesie szczęście rodzinie.

Popularnym zwyczajem, uwielbianym przez dzieci, jest „szukanie skarbów", czy czekoladowych jajek ukrytych w domu i ogrodzie, a także zawody w toczeniu jajek.

W Wielkiej Brytanii - Anglicy z okazji świąt mają aż cztery dni wolnego. Z reguły czas ten wykorzystują na zakupy i wyjazdy za miasto. Na wyjazdy przygotowuje się ogromne kosze z przysmakami. W Wielki Piątek królowa brytyjska obdarowuje ludzi monetami, specjalnie wybitymi na tę okazję.

We Francji - francuskie dzieci mają wolne na długo przed świętami, dlatego Francuzi często spędzają Wielkanoc poza domem. Do najbardziej znanych zwyczajów należy poszukiwanie czekoladowych jajek, które wg tradycji rozrzucają w ogrodach bijące od Wielkiego Czwartku dzwony.

W Czechach - Wielkanoc obchodzona jest jako pierwszy dzień wiosny i z tym dniem wiąże się kilka zwyczajów. W Wielkim Tygodniu wielki jest tylko piątek, a inne dni mają swoje kolory. I tak poniedziałek jest niebieski, czwartek zielony, a sobota biała.
Czeskie pisanki zdobione są za pomocą różnych technik, a zwyczajem panujących w większości domów są donice ze zbożem, głównie pszenicą.
W poniedziałek nie oblewa się nikogo wodą, za to mężczyźni symbolicznie biją kobiety wierzbowymi witkami, a w zamian dostają pisanki lub coś do jedzenia.

W Meksyku - obchody świąt Wielkanocy zaczyna Niedziela Palmowa. To wtedy Meksykanie biorą udział w procesji i święcą palmowe gałązki. Gdy te zostaną spalone, popiołem posypuje się głowy (podobnie jak w Polsce robi się to w środę popielcową).
W Wielki Piątek w wielu miejscach odgrywa się sceny męki Jezusa i jego ukrzyżowania.
W Meksyku nie zdobi się jaj, za to popularne są czekoladowe jajka i zajączki.

W Szwecji - W Skandynawii dziewczynki przebierają się za wielkanocne wiedźmy i w Wielką Sobotę chodzą od domu do domu z koszykami. Mieszkańcom wręczają świąteczne kartki i składają życzenia, w zamian prosząc o łakocie lub datki.
W Wielką Sobotę zasiada się do uroczystego posiłku, a dzieci cieszą się z odwiedzin wielkanocnego zajączka.

W całym kraju popularne są brzozowe gałązki, symbolizujące nadejście wiosny. Stroi się je kolorowymi piórami i dekoruje nimi domy.

W Niemczech – W święta tradycją jest poszukiwanie ukrytych prezentów w postaci jajek, słodyczy i drobiazgów zarówno przez dzieci jak i dorosłych. Domy dekoruje się w świąteczne drzewka, na których wiesza się kolorowe jajka**.**

W Austrii - na wielkanocnych stołach pojawiają się naleśniki, ciasteczka anyżowe oraz delikatna legumina z sosem truskawkowym.

We Włoszech - Wielka Niedziela obchodzona jest w gronie rodzinnym, gdzie najważniejszy jest uroczysty obiad.

Symbolem świąt jest baranek. Włosi nie przywiązują wagi ani do ozdabiania jajek, ani święconki. Po niedzieli wyruszają za miasto na pikniki lub trochę dalsze podróże na południe kraju.

W Rosji i na Białorusi

W Rosji Wielkanoc to Pascha, którą poprzedza 40-dniowy post, znacznie surowszy niż w Polsce. Nie wolno jeść nie tylko mięsa, lecz także nabiału i białego pieczywa.
Jajka zdobi się dużo wcześniej niż u nas, a najpopularniejszym kolorem jest czerwony - symbol zmartwychwstania i śmierci Jezusa.

Na Białorusi dawniej czerwonymi jajkami pocierano policzki dzieci, by te były zdrowe.
Najbardziej znanym deserem jest kulicz czyli drożdżowa baba z bakaliami.

W Hiszpanii - Wielkanoc jest najważniejszym świętem w roku. W całym kraju odbywają się procesje. Widowiska pasyjne odbywają się w wielu miejscach.
Od XV wieku w La Rioja w Wielki Czwartek i w Wielki Piątek, odbywa się biczowanie pokutników. Chętni wziąć udział w tej nietypowej procesji ubierają się na biało, ciągną ciężkie łańcuchy i idą boso.
Hiszpańskie potrawy wielkanocne bardzo różnią się od tych, które podajemy w Polsce. Najczęściej są to potrawka z cieciorki i ciasto drożdżowe z ukrytym w środku jajkiem najczęściej czekoladowym.

Wszystkim Czytelnikom życzę Wesołych Świąt!!!

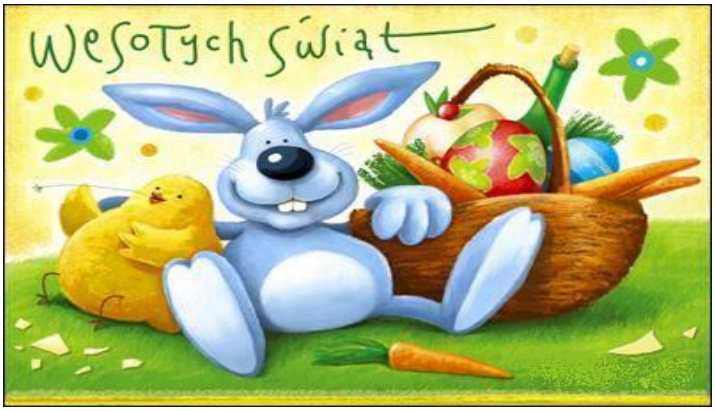

KOSZYCZEK WIELKANOCNY

Święta Wielkanocne już wkrótce - 17 kwietnia. Przypomnijmy więc sobie, co tak naprawdę powinno znajdować się w koszyczku i dlaczego.

W Sobotę Wielkanocną we wszystkich kościołach w Polsce wierni święcą pokarmy. W koszyczku ze święconką powinny się znaleźć chleb, sól i jajko. W zależności od lokalnych zwyczajów do koszyczka wkładamy także cukrowe baranki, kiełbasę, małe mazurki lub babeczki wielkanocne i pisanki. Poświęcone pokarmy przynosimy do domu i spożywamy podczas uroczystego śniadania w Niedzielę Wielkanocną.

W tym artykule przypomnę Wam, co symbolizują poszczególne pokarmy.

Baranek - to symbol posłusznego Chrystusa i przezwyciężenie zła. Odkupienie grzeszników.

Jajko - to symbol początku nowego i odradzającego życia. To symbol triumfu życia nad śmiercią. Oprócz pisanek dokładamy do koszyka co najmniej jedno świeżo ugotowane na twardo. Nim będziemy się łamać przy składaniu życzeń w czasie śniadania wielkanocnego.

Chleb - symbolizuje Chrystusa będącego chlebem życia dla chrześcijan. Wkładamy go do koszyczka, aby zapewnić sobie dobrobyt i pomyślność.

Wędlina, kiełbasa, szynka - symbolizuje zdrowie, dostatek materialny i płodność.

Chrzan - jest symbolem pokazania goryczy męki Chrystusa. Symbolizuje również się siłę fizyczną i zdrowie.

Sól -symbolizuje oczyszczenie, prostotę i prawdę. Odstrasza również przed złem. Chroni przed zepsuciem.

Słodka babka, ciasto - jest symbolem umiejętności i doskonałości.

Bukszpan - symbol świata, przyrody.

Zajączek - symbolizuje wiosnę i życie. Zazwyczaj jest czekoladowy.

Ser - kiedyś nasi dziadkowie święcili ser. To symbol związku człowieka z przyrodą

Koszyczek – to jeden z podstawowych symboli wielkanocnych, wypełniony po brzegi tym, czego ma nam nie zabraknąć kolejnym roku.

Opracowała:

Aleksandra Surdej, 6a

WIELKANOC-
ŚWIĘTO RUCHOME

W przeciwieństwie do świąt Bożego Narodzenia Wielkanoc musi być w niedzielę, ponieważ jest to dzień, w którym Jezus zmartwychwstał. Aby obliczyć w danym roku datę świąt wielkanocnych, czekamy najpierw na wiosenne zrównanie dnia z nocą, następnie na pełnię księżyca przypadającą po przesileniu wiosennym. W najbliższą niedzielę po tej pełni obchodzimy święta Wielkanocne.

Reguła zawsze jest taka sama – Wielkanoc przypada w pierwszą niedzielę po wiosennym przesileniu Nie zdecydowano się na wprowadzenie stałej daty obchodów tego święta. Obliczenie daty wiążę się ściśle w kalendarzem księżycowym, którym posługiwali się Żydzi. Przy takim liczeniu miesiąc ma nie 30 lub 31 dni, ale niespełna 28 (od pełni księżyca do pełni). Można więc stwierdzić, że o dacie Wielkanocy decyduje także astronomia

Tomek Tomana, klasa VI a

Wiosenne zdrowie

Wiosna to szczególny czas dla zdrowia. Osłabieni po zimie, często mamy problem z odpornością, przez co dopadają nas sezonowe infekcje. Aby uniknąć problemów zdrowotnych, przygotowywaliśmy dla Was kilka wiosennych rad.

• Zadbaj o aktywność

Ruch jest potrzebny, aby nasz organizm utrzymać w dobrym zdrowiu. Sprawia, że jesteśmy silniejsi oraz bardziej wytrzymali na zmęczenie i choroby. Aktywność fizyczna ma pozytywny wpływ nie tylko na nasze ciało ale również poprawia samopoczucie i zapewnia dobry nastrój. Odpowiednia dawka aktywności fizycznej to 30 minut, 5 razy w tygodniu.

•Zdrowo się odżywiaj

Warzywa i owoce są ważnym źródłem wielu składników odżywczych, między innymi potasu, prowitaminy A, witaminy C itd. Dieta bogata w potas pomaga utrzymać prawidłowe ciśnienie krwi. Spożywanie odpowiedniej ilości warzyw i owoców ma działanie ochronne, przeciwdziała rozwojowi różnych chorób np. nowotworów, a także wspomaga leczenie np. nadwagi, zwalnia procesy starzenia się, korzystnie wpływa na wygląd sylwetki, cery i włosów oraz poprawia samopoczucie.

•Pij dużo wody

Wypijanie codziennie około 2 litrów wody to nie tylko rada dla tych, którym marzy się gładka cera. Człowiek nie może żyć bez wody. Szkodliwy jest nie tylko jej brak, ale i niedostatek. Niestety, często zapominamy o wodzie, sięgając w to miejsce po kawę, słodzone soki czy napoje gazowane. Zdrowy styl życia polega między innymi na dostarczaniu odpowiedniej ilości wody.

Maja Lemańska

Mała ogrodniczka

Drodzy Czytelnicy,

jak Wiecie, wielkimi krokami zbliża się do nas pora wiosenna, a wraz z nią Święta Wielkanocne. Czy wiecie, jakie kwiaty stanowią ozdobę wielkanocnego wystroju naszych domów?

Żonkil jest zwiastunem wiosny. Gdy wyrasta spod pokrywy śnieżnej, to można uświadomić sobie, że cieplejsza pora roku nadejdzie już niebawem. Początkowo z ziemi przebijają się zielone, podłużne liście żonkili. Dopiero później pojawia się łodyga z pąkiem, z którego to rozwija się żółty kwiat. Uprawiany jest w Polsce w ogrodach i na rabatach, ze względu na dosyć wczesny czas kwitnienia i piękne, jaskrawe kwiaty. Może być także wykorzystywany we florystyce do tworzenia ozdobnych kompozycji i bukietów. Również hodowany jest w domach, ze względu na walory wizualne i kwitnienie przypadające najczęściej na czas Świąt Wielkanocnych. Może być on ozdobą okna, świątecznego stołu, jak i koszyczka ze święconką. Jest to roślina z rodziny amarylkowatych. W stanie naturalnym występuje w Portugalii i Hiszpanii.

UPRAWA

Żonkile uprawiane w ogrodach są roślinami wytrzymałymi. Preferują wystawy słoneczne lub w lekkim zacienieniu. Są odporne na mróz, nawet nie potrzebują dodatkowej okrywy na zimę. Nie wymagają też specjalnych zabiegów pielęgnacyjnych. Można je uprawiać na glebie ogrodowej, najlepiej próchniczej, lekko zakwaszonej lub neutralnej (pH 6-7), utrzymującej stałą wilgotność. Gdy zaczyna się okres wiosenny i kwiat osiągnie 5 cm wysokości, można zasilić glebę w nawóz azotowy. Do tego celu nadaje się mocznik, siarczan amonu, czy saletra amonowa. Jeżeli żonkile rosną w tym samym miejscu kilka lat, wtedy używa się nawozu wieloskładnikowego do roślin kwitnących lub cebulowych.

Kornelia Kowal, klasa VI b

Szkolne Święto Teatru

Eliminacje Teatralne to prezentacja przedstawień klas 1-3 oraz 4-7.

Do czasów izolacji Szkolne Eliminacje Teatralne odbywały się regularnie co rok- w kwietniu. Odkąd nastała pandemia, występy klasowe zostały zawieszone.

Nasze dziennikarskie śledztwo

W związku z tym, że nie ma jeszcze żadnych oficjalnych informacji, postanowiliśmy sprawdzić, czy klasowe występy w tym roku się odbędą.

W tym celu przeprowadziliśmy wywiad z panią wicedyrektor.

Wywiad z Panią Wicedyrektor

- Pani dyrektor, czy w tym roku odbędą się eliminacje teatralne ?

- Tak

- W jakim terminie?

- Najprawdopodobniej będzie to w ostatnim tygodniu kwietnia.

- Czy w tym roku przewidywany jest jakiś temat przewodni klasowych występów ?

- Początkowo zakładano że szkolne występy będą poświęcone tematyce zdrowotnej. Jednak zdecydowaliśmy, aby klasy przygotowały spektakle według własnych upodobań, a więc może być tematyka dowolna.

- W jakich kategoriach wiekowych klasy będą oceniane ?

- Klasy wystąpią w dwóch grupach 1-3 oraz 4-7. W tym roku nie będzie pierwszego, drugiego i trzeciego miejsca, czyli Złotej, Srebrnej i Brązowej Maski. Wyłonimy tylko Gwiazdę Osiemdziesiątki. Wyróżniające się klasy otrzymają też dyplomy.

- Wiemy, że Eliminacje Teatralne to długoletnia tradycja naszej szkoły. Czy któryś z naszych absolwentów został aktorem ?

- Tak. Jest to Małgosia. Gdy była w pierwszej klasie, już wtedy marzyła o występach na scenie Kiedy nie otrzymała głównej roli, bardzo się zdenerwowała. W następnej klasie powiedziała, że może się nauczyć na pamięć całej książki, żeby tylko dostać główną rolę. Co prawda Małgosia nie musiała się uczyć całej książki, ale nie było już występów, w których nie zagrałaby głównej roli.

A zatem Szkolne Eliminacje Teatralne się odbędą. Życzymy wszystkim Uczniom twórczych pomysłów i otrzymania tytułu Gwiazdy Osiemdziesiątki.

**** Artykuł powstawał w chwili, kiedy jeszcze nie było oficjalnych informacji dotyczących Szkolnych Eliminacji Teatralnych.*